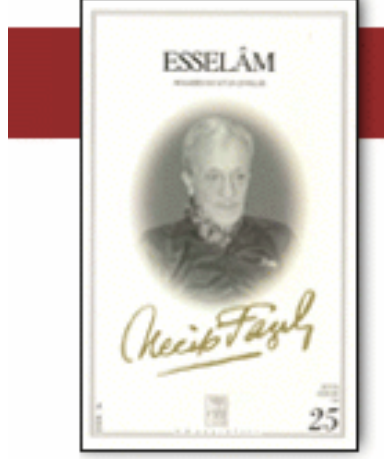

Necip Fazıl Kısakürek – Esselam

ESSELÂM

«MUKADDES HAYATTAN LEVHALAR»

Necip Fazıl Kısakürek

Eserimi, kıyamete kadar gelecek mukaddesatçı Türk Gençliğine ithaf ediyorum. N.F.K.

TAKDİM

Muhal farz... Dünyada mevcut ne kadar insan varsa inkâra sapsa... Hayvanlar, nebatlar, cematlar da dile gelse ve bunlar da aynı inkâr sesini bestelese... Fezanın dibi ölçülse ve dibinin dibindeki dipten ilerisinin de tasavvuru kabil olmayan hesabı verilse... Her madde ve her hâdise, vücut hikmetini, “niçin”ini, “nasıl”ını ve “neden”ini mutlak bir anlatışla anlatsa ve bütün bunlar inkârı gerçekleştirmek için olsa... Muhal farz dedim ya; aslında onun emriyle var olan yokluk, var olan varlık gibi dile ve harekete gelse de kendisiyle beraber varlık adına tek şey, tek ümit, tek vücut bırakmasa... Ölüme çare bulsalar, yıldızları bozuk para diye harcasalar, güneşi idare lâmbası gibi kullansalar, mesafeleri dondurup yekpâre bir elmas halinde hâkimiyet tacına oturtsalar ve bu tacı benim başıma geçirseler... Dilim, hafızam, akrabam, vatanım, hatıram, hiçbir şeyim kalmasa... Benim, evet bizzat benim ayaklarımdan saçlarıma kadar her zerrem kendi aleyhime dönse ve beni yalanlasa...

Ben bende kalacak olan tek ve son bir nokta halinde, sana Allahın ve senin Sevgiline iman eden ve O'nun senden getirdiği her ölçüyü hak bilen biricik insan, vücut, kısım, parça, nokta, zerre olur ve böylece kalırım.

Dedim ya, muhal farz, yokluğu bulup da söyletseler ve ona “benden başkası yok!” dedirtseler ben yine O'nun bildirdiği “var” dan ve O'ndan yana kalırım.

O'nu böylece anlattıktan sonra ilk mesele: Bu eser bir «Mevlid» mi?... Hayır! Sadece O'na olan eritici aşkımin ve gevşemez bağlılığımın vecd destanı... Vecd, imanın iç şarttı...

Mevlid resmî ibadet şekilleri arasına sokuşturulması bakımından bir «bid'at»tir ve bu yüzden, korkulu bir iş... Hattâ Süleyman Çelebi'nin Müslüman-Türk ruhuna derinden derine sinmiş meşhur «Mevlid»i için, Molla Fenârî Hazretlerinden menfî bir hüküm çıktığı rivayeti vardır.

Menfî hüküm, ancak «Mevlid»in resmî ibadet çerçevesi içinde yer almaya doğru gitmesiyle düşünülebilir ve o mutlak ve mukaddes çerçeve dışında tefekkür ve tahassüsî ibadete bağlı kaldıkça ve hududunu gözettikçe makbulün makbulü olur.

Benim yapmak istediğim de bu..

Sevgilinin, sevgiliden alıp getirdiği ve her halis sevgi sahibince canını fedaya kadar baş eğilmesi şart, ulvî aşk disiplini şeriatten başka, benim bağlı olabileceğim hiçbir ölçü hayal edilemez. Bu eserin de hem muhteva ve hem tatbikatında aynı ölçüyle ele ve nazara alınması gerekir.

Bu manzumelerden herhangi birini, resmî ibadet şekillerini örselercesine kullanmaya kalkışacak, dinî vecd simsarı «Mevlid» hânendelerinin zift kuyusu dillerine düşürecek teşebbüs sahiplerini şimdiden Allaha havale ederim. Bugün ve yarın, ben sağken veya öldükten sonra böyle bir kapı açmak isteyeceklere «Allahın lâneti üzerilerine olsun!» derim. Yarın, toprak altında, dış dünya dediğimiz kabuk üstü savunmaktan âciz sanılacağım zaman da, bu tenbihimin şiddet ve asabiyetle korumasını, yetiştirilmesinde pay sahabi olduğum, derin ve gerçek mümin, mukaddesatçı yeni Türk gençliğinden beklerim.

Evlerde, meydanlarda, toplantı yerlerinde, sırf dinî tefekkür, tahassüs ve heyecan gayesiyle okunmasına, kalabalıkları sürüklemesine ve ruhları fıkırdatmasına, evet!...

Câmilerde ve ibadet şekilleri arasında yer almasına katıyetle hayır!

.
Levhaların 63 parça oluşu, mukaddes hayatın yıl sayısından alınan ilhamla... Bu 63 parça içinde (kronolojik-zaman sırasına bağlı) bir tertip bulunsa bile vakaları düpedüz resmetmek yerine onların ruhlarını göstermek gayesi güdülmüş ve herkesin önceden bilmesi veya kolayca öğrenmesi gereken tafsillerden kaçınılmıştır. Dış çizgilerin içine girme ve iç mânalara sokulma hedef ve gayreti...

.
Bu eser, hararet derecesini termometrelere ifade ettirmekten âciz olduğum bir ruh çilesi içinde 1960-1961 hapsimde yazılmaya başlandı; ve ondan sonra, haşîn hayatın zalim çarkları arasında tekrar gaflet tüneline giren ruhumun kasvet ikliminde 11 yıl uyuyup 1972 Ramazan ayında ve ötesinde, belki daha yakıcı bir çile dürtüşüyle tamamlandı.

.
Umulur ki; bir gün Türk edebiyatı, bu eseri, yeni zamanların islâmî tahassüste ilk temel kitabı saysın... Ve destanlık çapta cehd sarfetmenin ne demek olduğu bu vesileyle görülsün...

.
Binyediyüz küsur mısralık, kemmiyette küçük bir destan... Fakat keyfiyette, her kelimesi bir beyin törpülemesine mal olduğuna göre bilmem ne?...

Dâva o Nura yaklaşmak... O Nur ise insanı ve idraki bir ân içinde yakıp kül edici kuvvette...

O halde eser hakkında verilecek hüküm, bu yanış ve kavruluş borcunda hangi derecenin tutulabilip tutulamadığında... Keyfiyet hükmü, ancak böyle bir ölçüyle verilebilir.

.
Allah'ın «teslim olunuz!» emrini verdiği Gaye-İnsan ve Ufuk-Peygambere, bildiğiniz veya bilmediğiniz, haberini aldığımız veya almadığımız, anlayabildiğiniz veya anlayamadığınız her tarafıyla ve her zerrenizle teslim olmaktan başka gayeniz olmasın!...

.
Tek başına «doğru» diye bir şey yok; O'nun getirdiği «doğru» diye bir şey var... Bu eser, o gayenin vecd pırıltılarından bir çakıntı ve aşk haykırışlarından bir ses... O kadar...

Ben «hakikat»ten O'na giden değil, O'nu topyekûn kabullendikten sonra O'ndan hakikate gelen müminin.

Hakikat mi? Hakikat sadece Allah'ın dilediği ve O'na bildirdiğidir. Ötesi, yine Allah'ın yarattığı olarak ve müstakil vücudu olmayarak yokluk... Var olmaya bakalım!... O ki, varlık o yüzden... N.F.K.

63 LEVHA

TARİH

-1-

Bindörtüüz şu kadar sene evveldi;
Mekke'ye Yemen'den bir düşman geldi.
Çil yavrularından çokluk ordular, Kâbeyi yıkmaya geliyordular.
Önlerinde bir fil vardı, kocaman...
Ot bitmez çöllerde bir sel ki, yaman.
Kureyş, yeryüzünde en soylu oymak,
İbrahim Peygamber neslinden yumak,
Dağlara çekildi hâli görünce.
Ev, Allah'ın Evi, bütün düşünce...
Dediler: Kâbeye sahibi kefil!
Birden bir şey oldu, yere çöktü fil.
Ebabil kuşları... Gök benek benek...
Olur... Elverir ki, Allah ol desin:
Küçük serçe koca kartalı yesin!
Derya derya ahenk, dalgalarında,
Minicik birer taş, gagalarında,
Düşmanın üstüne kuşlar üşüştü.
Her taş bir askerın başına düştü.
Ölen, kaçan, çığlık, nâra, kıyamet!
Keremli Mekke'de, derken selâmet...
Fil tarihi, işte oluş, sene bir!
Bindörtüüz şu kadar evvel, gene bir!

ZAMAN

-2-

O güne kadar zaman,
Sarılan bir makara,
Sonra çözülen iplik...

Yıldızlar gökte harman...
Dünya yüzü kapkara;
Gölge gölge gariplik...

Zaman, esrarlı rakkas;
Bir (var) da ve bir (yok) ta;
Başsız, sonsuz helezon...

Bir kılıç veya makas...
Gün kesildi tek nokta;
O gün herşey baş ve son...

Putlar devrildi o gün,
Toprağa battı göller.
Bir alamet her işde...

Bütün varlıklar ölgün,
Hasret yağmura çöller;
Kâinat bekleyişte...

Bir Şey oluyor; nedir?

Topraktan tüten davet?

Göklerin kinayesi?

Mekke'de bir hanedir;

Orada gaye, evet,

Gayeleri gayesi...

MEKKE'DE BİR HANE

-3-

Mekke'de bir hane...

Bin evden bir tane.

Ne mermer bir saray,

Ne billr KâŐâne.

Mekke'de bir hane...

Mekke'de bir hane...

Öyle ki, zamane;

Yalanlar gerçek de,

Gerçekler efsane.

Mekke'de bir hane...

Mekke'de bir hane

Mekke bir puthane.

Allahı düşünen,
Üç buçuk divane.
Mekke'de bir hane...

Mekke'de bir hane...
Ve anne ve anne.
Başında melekler
Çepçevre pervane,
Mekke'de bir hane...

Mekke'de bir hane...
Doğuran Âmine.
Doğan ilk ve sondur;
Gerisi bahâne...
Mekke'de bir hane...

DOĞUM

-4-

Abdullah'ın mahzun dolu Âmine,
Erdi gayelerin gaye demine.
Diyor ki: «Çekmedim tek lâhza sancı;
Birden bir sesleniş duydum, yakıcı:
Âmine, ne güzel hal oldu sana!
Gebesin, Varlığın Nuru insana!
Arkamı sığadı bir beyaz kanat;

Ve şerbet sundular; cennetten bir tad.
Silindi içimden korku ve tasa...
Sanki doldurmuşlar göğü bir tasa,
Döküyorlar, güneş güneş tepemden.
Geceler kalktı mı yoksa âlemden?
Nur yağmuru... Artık uzaklar yakın...
Önümde, haşmetli yurtları Şarkın;
Sütun sütun İran, kubbe kubbe Rum.
İşte parmağımı değdiriyorum.
Etrafımda kızlar, âhenkten ince;
Hiç şekil görmedim şekillerince.
Esrarlı ellerde ibrik ve leğen;
Bir soluk, bir soluk yelpazeleyen;
Ve o ses, hep dağ taş eriten sedâ:
İnsanlar, ediniz yokluğa veda!
Var olmaya sebep, âleme rahmet
Son Peygamber doğdu, ismi Muhammed!...
Doğmuştu öksüzüm, haber doğruydu:
Şahadet parmağı göğe doğruydu.»

NUR

-5-

Yok bile yokken O vardı;
O bir nur... Ki mutlak saffet.
Âdem, Allah'a yalvardı;

O nur için beni affet!

Adem'in alnında bir nur;

Derken öbür Peygamberde.

Âyet ki, çıplak okunur;

Ne bir harf, ne zarf, ne perde.

Geçti bilmem kaç nesilden,

O nur, İlâhi dâhi dâire...

İbrahim'den, İsmail'den,

Vesaire vesaire...

O nur, o nur, elde sancak;

Aktarılır, nebi nebi.

Bir beklenen var ki, ancak,

Nurun ezelden sahibi...

Nur sırdır, ışık üstü sır;

Vurduğu eşya gölgesiz.

Onsuz insan kör ve sağır;

Ülkeler onsuz, ülkesiz.

Son Peygamber, son Peygamber!

İlk olunca sona geldi.

Nur, fezayı tutan çember,

Ondan gelip O'na geldi.

O SABAH

-6-

Kureyşin kapısında o sabah bir Yahudi:

«Soylu insanlar, dedi;

Var mı dünyaya gelen bir erkek çocuk sizde?

Gece, kabilenizde?»

«Bilmiyoruz!»... «Arayın, sırtında işaret var!»

Araştırıp buldular.

Yahudi, Nur-Çocuğa baktı: İlâhi nişan!

Homurdandı perişan:

«Peygamberlik İsrail Oğullarından gitti.

Olacak oldu, bitti!

Devlet sizin artık, Doğudan Batıya dek.

Devlet ki, yok ona denk!»

Aynı sabah, Medine...

Bir Yahudi yine,

Bağırın, çığlık çığlık:

«Yandık, çöktük, yıkıldık!

Şafak vakti bu gece,

Gölgeler titreşince,

Bir yıldız doğdu: Ahmed,

Bizim için kıyamet!»

SÜTNİNE

-7-

Halime, Halime, sevgi kuağı;
Çölde Beni Saad onun bucağı.
Taze annelerle geldi Mekke'ye,
Bir yavrucak bulup yetiřtirmeye...
Bu iş, asillerde o zaman âdet;
Yavru, sütnineye çölde emanet...
Hepsi kısmetini aldı, gönlü hoş;
Bir Halime Hatun, kalan eli boş.
Dedi ki: «Besbelli benim kısmetim,
Şu herkesin arka döndüğü yetim...»
Anlatsın olanı tek tek Halime:
«Yavruyu şefkatle aldım elime,
Baktım mışıl mışıl uyuyor bebek,
Sarmış vücudunu bir yeşil ipek,
Üstüne bir beyaz sof dolamışlar,
Yavruyu misklerle kokulamışlar.
Öyle güzeldi ki, daldım yüzüne,
Girdim gündüzleyin, nur gündüzüne.
Elim, iradesiz, O'na uzanmış...
İşte, gülümsüyor yavru, uyanmış...
Gözlerinde göğü tutan bir ışık:

Gülüyor, göklerle kanı kaynaşık...
Feza süzülürken kirpiklerinden,
Öptüm, gözlerinin ara yerinden.
Meme verdim, sağı aldı, sol hayır!
Hep beraber yola çıktık dağ, bayır.»

BÂDİYE

-8-

Yağmurdan temizdir orada insan
Ve yağmur suyundan berrak bir lisân.
Sanki gökten yere serpilmiş bir dil.
Yıldızlar başların üstünde kandil.
Öyle yakın ki, ay tutulur elle,
Ufuklar çizilmiş gibi, pergelle...
Saffetin zemini, dümdüz bir çarşaf:
Orada her mevcut, açık, duru, sâf...
Çırçıplak vatanı mücerret fikrin;
Renk, ışık, mesafe, derin mi derin...

İşte bâdiye!

Dalga dalga kum.

Baş verdi tohum,

O geldi diye.

Bitkindi merkep,

Sütsüzdü deve.

O geldi eve, canlandılar hep.

Bir garip seyran;

Bereket taşkın.

Rızk, başı aşkın;

Kabile hayran...

BAŞINDA BİR BULUT

-9-

Halimenin kızı Şeymâ;

Her ân O'na sahrada eş.

Üstlerinde dipsiz sema,

Başlarında kızgın güneş.

Yıllar geçmiş, O serpilmiş,

Oyunlarla yok ilgisi.

Tenhaları kucak bilmiş;

İzbe kırlar ve ikisi...

Kayboldular bir sıcak gün,

Halimeyi aldı merak.

Sahralarda koştu üzgün, kadıncağız, çırpınarak.

Göründüler, işte işte!

Geliyorlar mesut, mesut.

Bir garip hal, bu gelişte:

Başlarında bir ak bulut.

Şeymâ dedi: Gölgedeyiz;

Tepemizde bir çift kanat.

Dere, tepe, gezmedeyiz,

Sıcaklardan yana rahat.

Başında bir bulut... Sâhi!

Yürür, durur, gider, bekler.

Bulut değil, yâ ilâhî!

Tac tutuyor O'na gökler...

YARILAN GÖĞÜS

-10-

Bir gün de, Halimenin oğlu koştı çığlıklı:

«Anne, anne, gel, birkaç adam, garip kılıklı,

Süt kardeşimi alıp bir sırta çıkardılar;

Arka üstü, karnını boydan boya yardılar!»

Yavrunun, ağlayarak verdiği haber tamam!

O, kırdı, bir derenin içindeyken üç adam

Bir anda çıkageldi, çıkmış gibi pusudan;

Küçükler bucak bucak kaçıştılar korkudan.

Birinin elinde, kar dolu bir altın leğen;

O'na ne bir şey soran, ne de bir laf söyleyen;
Yatırdılar, kestiler ve açtılar karnını.
Nur-Çocuk, oynamadan göğe bakan alnını,
Acısız, seyrediyor onları gözucuyla...
Onlar ki, yücelmişler göklerin sorgucuyla,
Karnından çıkanları karda temizlediler.
Ve yerine koydular, meshedip gizlediler.
Biri göğsünü yardı; kalbini tel tel söktü;
İçinden birkaç damla uyuşuk kanı döktü.
Sonra nurdan bir mühür bastı nur yatağına, ve yerleştirdi sultan yüreği, otağına.
Okşayıp kaldırdılar, mübarek yavrucağı,
Açıla dursun, O'na sonsuzluğun kucağı...
Ürküttü Halimeyi harika üstü yetim;
Âmine'yi boyladı: Buyrun, yavrunuz teslim...

ANNENİN ÖLÜMÜ

-11-

Medine

Yolunda anne...

Ve yanında Nur-Çocuk...

Dönüşünde, betbeniz uçuk,

Bir menzile varıp yatağa düştü.

Geleceği, rüyasında, açık görmüştü:

Onun oğlu, onun oğlu, beklenen Peygamber;

Fânileri sonsuzluğa erdirici son rehber...

Genç annenin dudağında bir hazin şiir:

Her diri can verir, her yeni eskir;

Öleceğim ben de, hakikat!

Kalacak ismim fakat.

Büyük toplumda,

Oğlumda...

Elveda!

Dinmekte seda.

Ve açılmakta kafes...

Nur-Çocuk gözü, son nefes...

Yanakları ıslak, eriyiş bitim...

Anneden de öksüz kaldı babadan yetim.

Melek dedi: «Sahibi yok, Sevgilinin, Yârabbi!»

Dedi Allah: «Sevgilimin ancak benim sahibi!»

Üzerinde hiç kul hakkı kalmasın diye,

Bu nasip Allah'tan O'na hediye.

Ümm-ü Eymen, sevgili dadı,

Onun yanına aldı.

Yön, kutlu ülke,

Yol, Mekke...

BÜYÜK BABA VE AMCA

-12-

Ümm-ü Eymen O'na pek düşkün;

Canım, diyor; ruhum, bir tanem!

O da, sensin, diyecek bir gün:

Sensin benim ikinci annem!

Nur-Çocuğa şimdi bakmakta,

Büyük baba Abdülmuttalip.

Eşsiz tutmuş O'nu oymakta,

Nur soyunun güneşi bilip.

Yaş altı, derken sekizdir

Büyük baba öldü... Büyük fırtına...

Bütün Mekke sanki denizdir,

Cenazeyi almış sırtına.

Amcasına artık emanet;

Yeni evde yepyeni hava.

Bolluk, şenlik, meymenet;

Yeni evde başka bir yuva.

Kuraklık var; herkes duada...

Göge döndü mukaddes parmak.

Bulut bulut cümbüş, semada;

Toprak havuz, gökyüzü ırmak.

Dört beş sene geçti, hep o hal;

Güler yüzlü, çekingen, mahzun.

Yollardır gözü ihtimal;

Sır taşıyan yollar ne uzun!...

KERVAN

-13-

Yollara revan,

Koca bir kervan.

Binbir ayaklı

Bir tahtıran.

Ya deve?... Ahenk

Şeklinde hayvan...

Tokmaktır deve,

Mesafe havan.

Çöl bir ejderha,

Deve pehlivan.

Bitmez tahammül,

Kesilmez tüvan.

Ateşten güller,

Güneş bahçevan.

Matralar kuru,

Ekmekler yavan.

Serapta saray,

Çeşme, şadırvan.

Gökte bir kavis,

Ki, elvan elvan.

Mavi, kırmızı,
Yeşil, erguvan.
Kervanda işte,
Nûrani civan!
Dört yanı melek,
Elpençe divan.
Başında bulut,
Güneşi savan.
Ey sema, açıl!
Direksiz tavan!

RAHİP BAHİYRA

-14-

Şam kervanı, amca Ebutalibin,
Dağda bir çatının önünde durdu.
Burası Bahiyra adlı rahibin,
Şehirlere küskün, inziva yurdu.
İsâ Peygambere bağlı Bahiyra...
Kuytularda, aklı fikrî mâverâ...

Baktılar ki, rahip kapıya çıkmış,
Yolcuları bir bir davet ediyor:
İçinizde, kuzum, yok mu acıkmış?
Buyrunuz hep birden yemeğe, diyor.
Yorgundular, ezgin, susuz, açtılar;

Davete sevinçle kucak açtılar.

Yemek sona erdi, başladı sohbet,

Bahiyrada sual cevap bahane.

Geldi, derken O'na sormaya nöbet;

Halleri nasıldır, fikirleri ne?

O sadık buluttu rahibe merak;

Kervanın başında esrarlı bayrak...

Muradım, çocuğun sırtını görmek;

İzin var mı, dedi, münzevî rahip?

Ne görsün, düşünce omuzdan gömlek?

Nur-Çocuk, nübüvvet mührüne sahip!

Bahiyra, haberli insan, haberden;

Beklenen Resulü bekleyenlerden...

Rahip dedi: İşte Son Kurtarıcı!

Gitmeyin, uçurum şimdi önünüz!

Kıyar O'na Şam'da Yahudi hıncı;

Malı civarlarda satıp dönünüz!

Oldu Bahiyranın istedikleri;

Başlarında bulut, döndüler geri..

YILLAR BOYUNCA

O ve asil amcası, bir deve hörgücünde,
Yurtlarına döndüler, Nur-Çocuk onüçünde
Zaman bir su dolabı, dalsın ve çıksın yıllar;
O'nun kısa bir zaman, koyun çobanlığı var.
Olur iş mi, Varlığın Tâcî çobanlık etsin?..
Bu bir işaret: İnsan güttüğünü gözetsin!
Herkes çoban, peygamber, sultan, başbuğ ve reis.
Sürüler ve çobanlar; işte insanlık!... Hadîs:
«Hepiniz çobansınız; müslüman sürücüdür.»
İslâmlık, güttüğünü ulaştırmak gücüdür.
Yaşı artık onyediyedi... İkinci sefer... Yemen....
Yol sonsuz, yön sayısız, fâniler tümen tümen.
O'na her kum tanesi diyor: Allah'ı düşün!
Ötesi var, ötesi, bu yalçın görünüşün!
Yaş yirmibir, önünde melekler belirmekte,
Henüz vakti gelmeyen Resulü bildirmekte...
Yüce ahlâk... Lâkabı doğru adam, El'emin;
İnsan ki, böylesini gördüğü yok, âlemin.
Gerçeğin dostu, O'na en küçük yalan, muhal...
Gülümserken de, hep o mahzun, düşünceli hal;
Ve fikir, dipsiz fikir, ebedîlik süresi...
Kum tanesinden küçük, bastığı Arz küresi...
Putlardan iğreniyor, öz babadan soyunca;
Bir, yalnız Bir, çokluklar ve sayılar boyunca...
O'na sermaye verdi, dul ve zengin Hadice;

Şam yolunda ticaret, gidiş geliş.... Netice:
Büyük kâr... Hadice'nin fakat muradı başka;
Büyük kadın tutulmuş büyük ve ulvî aşka...
Gördüğü sadık rüya diyor ki, kendisine,
Zevce olacak, İki Cihan Efendisine...

HADİCE-TÜL-KÜBRÂ

-16-

Mukaddes genç adam yirmibeşinde;
Hadice-tül-kübrâ kırkına doğru.
«Beni alırlar mı?» O'na bir soru...

Kâinat Fahrinin cevabı: Evet!
Halkalandı Kureyş; meclis, ziyafet
Bütün Mekke ünlü günün peşinde.

Karşılıklı ahenk ahenk hutbeler;
Sayılıp döküldü, ünler, rütbelere;
Ve Allah ismiyle kıyılan nikâh...

Hadice'nin evi Nura karargâh...
Bu evde en büyük çifti dünyanın,
Bu evde gerçeği sadık rüyanın.

Ondan, Peygamberin bütün evlâdı:

Zeynep; Rukiyye, Ümm-ü Kelsum;
Ve sonra Fâtıma, Betül ve Masum...

Hadicenin gönlü O'nun gönlüdür;
O'nun dışındaki her şey ölüdür.
Ruhunda ne varsa hep O'ndan aldı.

Bir seziş, bir inanç, gök kadar derin...
İlk odur, birinci kaydı defterin;
Müslümanlıkta bir, kadınlıkta bir...

Hizmette, şefkatte, yakınlıkta bir...
Hadice, Hadice, büyük ve temiz;
Öz anneden daha aziz annemiz...

KÂBE

-17-

Kâbe, Allah'ın Evi;
Bir nokta, yere konmuş.
Ötelerin pertevi,
Maddeye vurup donmuş.

Mücerretten bir alem,
Mikâp şeklinde bir sır.
O âlemlerle bu âlem

Arasında bir sınır...

Suret olmaya suret;

Maddenin son kapısı.

Belirsizden işaret,

Şekilsizin yapısı...

Suret ki, gerçeğinde

Suretler barınmaz.

O mâna eteğinde,

Yere varış ve namaz.

Dünyada âhireti

Yönleyen, onu kollar.

Suretler, o sureti;

O mânayı, mânalar...

Âdemler kurdu ilk önce,

Sonra İbrahim Resul...

Ve Kâbe görününce,

Göründü yol ve usûl...

(Kabeye ait yukarıdaki hikmetler İmam-ı Rabbani Hazretlerine aittir.)

HACER-ÜL-ESVET

On yıl geçti... Kâbe sellerden çökük;
Çürümüş temeli, dört yanı dökük.
Dediler: Edelim yeniden bina...
Kureyşliler ona çoktan âşina;
İbrahim Resulden kalma değeri;
Ama her şey gibi değişmiş yeri.
Tevhit mekânında dizilerle put;
Bilinmiyor, ismi bilinen Mâbut.
Bina tamamlandı, Karataşta iş;
Hemen her kabîle kılıcı çekmiş,
Taşı ben koyarım yerine, diyor...
Bir şeref kavgası kopmuş, gidiyor.
Biri dedi: «Size en güzel çare:
Kollayalım, geçip bir kenar yere;
Kâbeye ilk gelen hakem tutulsun;
Ne karar verirse yerini bulsun!»
Sessiz, beklediler... İlk gelen O'ydu.
Karataşı bir bez üstüne koydu:
Dedi: «Uçlarından tutup hepiniz!
Taşmayın ve ardım sıra geliniz!»
Taşı elleriyle yerleştiren O...
Şaşkın yığınları birleştiren O...
Dikildi toprağa, böylece, evet;
Şanlı Cennet taşı Hacer-ül-Esvet...

UKÂZ ÇARŞISI

-19-

Mekke'de bir çarşı Ukâz Çarşısı;
Çarşı ki, nereden baksan karşısı...
Şehri haleleyen büyük panayır...
Sade alım-satım yeri mi, hayır!
Orada en zengin alış veriş, söz.
Üstünde ruh tüter, dalga dalga öz.
Düşünce merkezi, şiir meydanı...
Sanki bir kürsüde dil buhurdanı,
Püskürtür her yana bir şeffaf buğu;
En gizli mânânın çatlar kabuğu.
Cennet dili, gökler gibi bir lisan...
İşte bu meydanda, bakın ne cilve:
Orta yerde, kızıl tüylü bir deve;
Devede bir yaşlı adam, süvari;
Hikmet besteliyor evliyavâri:
«Girilir bir sudur ölüm, çıkılmaz!
Bana bir şey göster, çökmez, yıkılmaz!
Bir din var ki, üstün, Allah indinde;
Geçmez zaman, batmaz güneş, bu dinde.
Bir de Resulü var, Hakkın, gelecek;
O'ndadır, pörsümez güzel ve gerçek.
Keşke ümmetinden olabilseydim!
Ne çare, kapımda ecel, baş eğdim!»

Yazık!... Bilmiyor ki, bunları diyen,
Bahsettiği Resul bulunmaktadır.
Neylesin ki, henüz basamaktadır.
«O'nu sevin, diyor; O'na güvenin!»
Süvarisi, kızıl tüylü devenin...

FİKİR

-20-

Fikretmekte, fikretmekte:
Ver sırnı, ey kâinat!
Gökler üstü açmış kanat,
Yükseklığı yükseltmekte.
Fikretmekte, fikretmekte...

Hep yolculuk, hep yolculuk;
O yer bu yan, güney, kuzey.
Düşüncedir sevdiği şey;
Yol ve fikir, çifte oluk.
Hep yolculuk, hep yolculuk...

«Sana selâm, sana selâm!»
Meleklerin haykırışı.
Köşe bucak, nur çıkışı;
Yok başka iz, başka kelâm:
«Sana selâm, sana selâm!»

O ne haşyet, o ne haşyet!

Ne bir haber, ne sezinti.

Yüreğinde bir ezinti:

Hastalıklı bu hal şayet?

O ne haşyet, o ne haşyet!

Ve düşünce ve düşünce...

Son menzile ilerledi.

Yaşı ancak otuzyaedi;

Tek sırdaşı büyük zevce.

Ve düşünce ve düşünce...

HİRÂ DAĞI

-21-

Bir dağ ki, ismi Hirâ;

Ona kilimdir sahra.

Başı göklere değmiş,

Kuyu dibinden hücre.

Üzerinde bir koğuk;

İçi yılandan soğuk.

Sükût saçını yolar,

Dibinde boğuk boğuk...

Kimsesizlik bucağı,
Mâvera salıncağı.
Üç yıldır bu yerde O,
Bekliyor olacağı.

Erişmiş yaşı kırka;
Adım başı harika.
Işıklar, pırıltılar,
Nidalar, arka arka.

Bir süzülüş, ziyada;
Bir siliniş, eşyada.
Çıkıyor gördükleri,
Altı aydır, rüyada.

Onyedi Ramazandı;
Yine dağa uzandı.
Gece gördüğü rüya,
Nurdan bir fezeyandı.

Gökler sökülmesin mi?
Dağ taş bükülmesin mi?
Bir nur ki, billûlaşmış,
Yere dökülmesin mi?

Ey sema, mavi mendil!

Resulün alnını sil!

Kimdir karşısındaki?

Sultan melek Cebrâil!...

NEBİ

-22-

Hep ard arda perdeler, ötenin ötesinde;

O'na göründü Melek, bu dünya perdesinde.

«İkrâ», vahyin ilk oku;

«İkrâ», bir emir: Oku!

Cevap: «Ne okuyayım?... Okur değilim ki, ben!»

Üç kere aynı emir ve karşılık... Peşinden,

Âyet âyet bir hitap:

Allah'tan gelen kitap.

O'na Allah, «İsmiyle oku, diyor; Rabbinin!»

Marifete daveti, Kâinat Sahibinin...

Senin için, ey insan!

Büyük kerem ve İhsan....

Veren... «Uyuşmuş kana hayat ve hamle veren.»

Kilitleri açtıran, «ilmi kalemle veren»

Allah'tan kula ihtar...

Allah ismi anahtar!...

Heceletti, Mevlânın fermanını Cebrâil;

Ve alışınca O'nda âyetlere kalb ve dil,

Silindi birdenbire...

Hepsi bir anlık süre...

Ne o, melek kaybolmuş, gök yırtık ve yer batık!

Tecelli ki, önünde adım atılmaz artık.

Eşyada bir çökerti...

Aklı yakan ürperti...

Sırtında bir ağır yük, indiği dağdan üstün;

Evine koştu: «Sarı beni, sımsıkı örtün!»

Nebî girdi döşeğe

Ve gömüldü râşeye...

KORKU

-23-

Döşekte, koynuna almış gaibi,

Titriyor, örtüler altında Nebî.

Devletinden O'na sır verilmemiş;

Makamı ve hali gösterilmemiş.

Yok, nebîliğinden henüz bir koku...

Nedir, ne oluyor? Ve büyük korku!...

Kalmamış başına yastığında yer,
Çöker mi acaba bastığında yer?
Kül olmak var, zaman bir lâhza dursa...
Soruyor: Ya bana bir hal olursa?
Korkma, bir şey olmaz, diyor Hadice;
Gidiyor, Varaka adlı bilgice.
Hadicenin yaşlı adam, yeğeni;
Diyor ki: «Yıllardır beklenen yeni,
Ve son Peygambere bunlar işâret.
Sana müjde: O'na sabır, cesaret...
Gördüğü o şekil, ederim yemin,
Musa'ya görünen Cibril-i Emin...»
O'na da rastladı bir gün ihtiyar,
«Müjde olsun, dedi; Allah sana yâr!
Sen O'nun en büyük Peygamberisin!
Tevekkülle bekle, zamanı gelsin...
O gün kavmin düşman olacak sana.
Keşke düşebilsem ben de arkana;
Seni canla başla koruyabilsem...
Yetişir miyim tek, o güne bilsem?»
Doğru; eza çeker kavminden nebî;
Budur nebîliğin ulvî nasibi...

BERZAH

Üç sene, tam üç sene;
Kesildi vahyin ardı.
Gökleri tıkmışlardı,
Bir karanlık mahzene.

Hirâ dağı ses vermez;
Feza buz tutmuş gibi...
Sus ve düşün, yok dibi!
Akıl almaz, el ermez.

Buna berzah demişler;
Sayı saydıkça ölüm.
Hep kesiklik ve bölüm;
Arşın, fersah demişler.

O'dur, atacak, O'dur,
Kendisini bir yardan:
Hemen bir ses yukardan:
Resuller Resülü, dur!

İnişi yok basamak...
Geldi iş son kerteye.
Ya geçmek var öteye,
Yahut bin parça olmak...

Ey Cebrâil, etme gel!

Bir renk, ışık nağme ol!

Sevgiliden nâme ol!

Bekletme, bekletme gel!...

RESUL

-25-

Başı önünde, bir gün, inerken dağ yolundan.

O'nu bir ses durdurdu, çekmiş gibi kolundan.

Önü boş, arkası boş; bakındı, ne can, ne iz...

Sükût bir taş ocağı, açılmış dehliz dehliz.

Duyduğu ses topraktan gelmiş olmasa gerek,

Hummâ dolu gözlerle döndü, ürkek...

Aman!... İşte orada, derinde mi derinde,

Vahyin şanlı Meleği, bir kürsü üzerinde...

Bir çakıntı, bir parıltı, göze mil çeken ışık;

Koşarak indi dağdan, etekleri dolaşık...

Birden ne görse iyi; her yerde aynı şekil,

Sayısız aynalarda tek tecelli: Cebrâil...

Eve koştu, dişleri birbirine vurmakta,

O'nu, akıl yakıcı bir rüzgâr savurmakta...

Dedi: «Soğuk su dökün üstüme kırbalarla,

Ve sarın vücudumu, sımsıkı abalarla...»

Zangır zangır bir yatak, örtü üstünde örtü...

Ve birden, oracıkta bir fişkırış, püskürtü.

Bu bir nur infilâkı, bu bir ilâhi şimşek;
Arş'tan hedef almışlar; nur huzmesinde döşek.
Resul, resul ki, artık resuller ona uyruk;
Geldi Melek, dilinde Haktan Resule buyruk:
«Ey örtüler altında titreyen Peygamber, kalk!
Allah emrini bildir, senin, yerde gökte halk...»

İLKLER

-26-

İlk Müslüman, Hadice;
Haberini öğrenince
Teslim oldu büsbütün...

Ardından Ebubekir;
İspatı aşan fikir,
His ki, akıldan üstün...

Derken küçücük Ali;
Önce şaşkınlık hali,
Sonra candan tutuluş.

Ve Zeyd, azadlı köle;
Ona açıldı kale,
Sığınak ve kurtuluş...

Er, köle, kadın, çocuk,
Her dalda bir tomurcuk,
Teker teker birinci.

Dostlarına koştular;
Kalblerinde bir rüzgâr,
Ebedîlik sevinci...

Bildirdiler buyruğu;
Herbirinin yumruğu,
Kapılarda bir topuz.

Geçtiler evden eve,
Kuruldu ilk çerçeve,
Sayı tam otuzdokuz...

DAVET

-27-

Peçe altında davet;
Duvaklar şahid olun!
Fısıltılı bir halvet:
Dudaklar şahid olun!

Erkam'ın evi dolu;
İlklerin karakolu.

Önü uçsuz çöl yolu;

Uzaklar şahid olun!

İlkler, gençten ve kuldan,

Mustarıpten, yoksuldan.

Baba ayrı oğuldan.

Ocaklar şahid olun!

Kureyşte tepki alay:

Bu ne acaip olay!

Hakaret dolay dolay;

Sokaklar şahid olun!

Dillerde bilmeceler,

Büyük günü heceler.

Şahid olun geceler.

Şafaklar şahid olun!

Ve emir: Bayrağı çek!

Putlar tepelenecek!

Küfür debelenecek!

Sancaklar şahid olun!

ÖMER MÜSLÜMAN

Bir garip zaman oldu.
Ortalık duman oldu.
Bildikleri düşman oldu.
Havuzlar umman oldu.
Ömer müslüman oldu.

Sözü sözdü, gerçekte;
O'nu öldürecekti.
Ömer kılıcı çekti.
Göklerden ferman oldu.
Ömer müslüman oldu.

Ona yolda bir adam,
Dedi; «Vurmaksa meram,
Senin kardeşin islâm!»
Olanlar yaman oldu.
Ömer müslüman oldu.

Kızkardeşi! Hakikat!
«Müslüman mısın?»... Tokat!
Kan içinde bir surat!
Sonunda pişman oldu.
Ömer müslüman oldu.

«O ses, sokağa vuran,

Nedir?»... «İşte bak, Kur'ân!»

Baktı, çarpıldı bir ân...

İçi süt liman oldu.

Ömer müslüman oldu.

Kur'ân, esrar oluşu...

Sonsuzluğun soluğu...

Gösteren ok, kulluğu...

İnkârı iman oldu.

Ömer müslüman oldu.

ÇİLE

-29-

Kapısında pıhtılı şekiller, pençe pençe;

Aevli ısırğanlar, yolunda, diken diken.

Mümine, erdirici bir çift kanat, işkence,

Mümin, çile terzisi, ateşten gömlek diken.

Kızgın kumda çırcıplak, nice müslüman esir;

Boğazında bir kement, yer yer sürülen Bilâl.

Hepsinin de kan sızın dudağında: «Allah Bir!»

İlk şehid bir kadındır, alnında kanlı hilâl.

O'na şefkatli amca Ebu Talib, dedi: «Dön!»

Mal, şeref, nemiz varsa ayağına serilsin!»

«Dönmem, dedi Peygamber; tektir benim için yön;
İsterse ellerime güneşle ay verilsin!»

Meydan... Kureyşe hitap: «Şu karşı dağda düşman
Pusu kurmuş deseysen; bana kim yalan derdi?»
«Sen eminsin, dediler; imkânsızdır aldatman!»
«Öyleyse inanınız, beni Allah gönderdi!»

Halislik mucizesi... İnanan yok, böyleyken;
Dediler: «Bu bir şair, bir sihirbaz, bir mecnun!»
Kâbe'nin avlusunda, namazda, secdedeyken,
Sokuldular, sırtına bir leş koydular O'nun.

O'nu soy kolundan çembere alacaklar;
Ne selâm var onlara, ne kız, ne su, ne ekmek!
Ve toprağa düşecek O'na açık kucaklar;
Ne büyük nasip, Allah yolunda çile çekmek.

Yıllar gelip geçecek, böyle gidecek bu iş;
İman her gün daha pek, küfürse daha şirret.
Gidiş; meçhul ufuklar ardınca gidiş, gidiş.
Bugün Habeşe, yarın Nurlu Beldeye hicret...

MİRÂÇ

İsrâ... «Gece giden»... Kur'ânda ismi;

Bir yolcu... İsrâ...

Zamandan, mekândan azattır cismi;

İlâhî ibrâ...

Seven, sevilenle buluşmak diler;

En mahrem meclis...

«Geceleyin beni alıp gittiler...»

Ne güzel hadîs!..

Çıktı, çıktı... Ahenk ahenk merdiven...

Her katta bir iş...

Döndürüp yıldızlar üstünde düven,

Kat kat yükseliş...

Yanında Cebrâîl, altında Burak,

O yere vardı.

O yerde, son nokta, son iz, son durak,

Bir ağaç vardı.

Melek dedi: «Burda tamam sınıırım;

Ve akıl tamam!

Davranmak istersem yanar kalırım!

Kıpırdayamam!»

Sordu: «Artık nasıl erişmek kabil?

Yok mu bir destek?...»

Kendini aşka sal, dedi Cebrâil;

Aşk erdirir tek...

Aşka teslim oldu. Nurdan çağlayan...

Engelsiz geçit...

Her kayıttan uzak, O'nu bağlayan,

Allah'a şahit...

O erişti, nasıl erişsin tabir?..

Had ötesi had...

Bir O, tek kul, bir de sayı üstü BİR

Allah ki, ehad...

HİCRET

-31-

Mekke'yle Medine arası yollar;

Çizik çizik, hasret yarası yollar.

Vardığı her nokta yine başlangıç;

Gitgide Allah'a varası yollar.

Mekke'yle Medine arası yollar...

Bu çıplak yollarda ne in, ne de cin

Yalnız iki çift nurdan güvercin.

Bunlar iki dostun ayakları ki,
Yolları göklere bağlayan perçin.
Bu çıplak yollarda ne in, ne de cin;

Hicret, yurt dışında aranan destek;
Dâva sahibine öz yurdu köstek.
Merkezi dışardan sarmaktır murad,
Merkezin çevreden fethidir istek.
Hicret, yurt dışında aranan destek;

İnsan koşar, ufuk kaçır beraber;
Ufukta, varılmaz gayeden haber.
O ki, eteğinde, ufuk ve gaye;
O ki, Gaye-İnsan, Ufuk-Peygamber.
İnsan koşar, ufuk kaçır beraber;

Ayakta, Medine Müslümanları,
İslâmın «Yardımcı» kahramanları...
Resuller Resülü uğrunda feda,
Malları, canları, hânümanları...
Ayakta, Medine Müslümanları.

MAĞRA

Burası Sevr mağrası,
Sır menzili, burası...
Işığı karanlıktır;
Ve sessizlik, nârası.
Deliđinde perdedar,
Bir örümcek tuđrası.

Mağrada gizlendiler.
Boşuna izlendiler.

Burası Sevr mağrası,
Sır menzili burası.
Ebubekir zikirde,
Kalbini yuđurası.
Kalbinde nakış nakış,
Nur yüzün hatırası

Zikirde Ebubekir;
O'nun emriyle zikir.

Burası Sevr mağrası,
Sır menzili burası,
Yüce Allah isminin,
Kalb içinde mecrası;

Ötesi ötelerin,

Verâların verâsı...

Sevr mağrası ilk eşik;

Bâtın ilmüne beşik...

Burası Sevr mağrası,

Sır menzili burası.

Zikir, zikir, hep zikir;

Büyük visal, sonrası.

Ebubekir'e teslim,

O'nun gönül mirası.

İşte ebedî kanun:

İç ve dış, her şey O'nun...

MEDİNE

-33-

Çevresi Medine, O'nun sevenin;

Allah Resulüne çevre, Medine.

İndiler çöktüğü yerde devenin;

Ebâ Eyyub evi... Sonsuz hazine.

Devenin çöktüğü arsada Mescid...

O, kerpiç taşıdı, öz elleriyle.

Orada, ebede yol veren geçit;

Ve İslâm, ebedî temelleriyle.

Kardeş oldu Ensar ile Muhacir;

Her ân çoğalmakta Nur tâbileri.

Ve alınlarında kararmaz fecir;

Gözleri yaş, Suffa sahabileri...

Namazda bir hitap: Artık yön Kâbe!

Kâbe, son noktası maddede sonun,

Yönlerin yönünden bir mânâ, kalbe:

Ne kadar yön varsa âlemde, O'nun...

Medine İslâmın toplum meydanı;

Toplum meydanında bir bayrak, ezan...

Orada tac giydi yılın sultanı;

Allah için açlık ayı Ramazan...

Açıkta gezerken Mekke'de kâfir,

Medine'de pusu kurdu münafık...

Çünkü güçlenmekte Hak din... Ve emir:

Çekilsin İslâmın kılıcı artık!..

BEDİR

-34-

İsmi Kocaman Bedir, Anlı ve Kanlı Bedir;
Bedir, Allah cenginde eşsiz muharebedir.
Bir yanda bin, bir yanda sadece üçyüz kişi;
Üçyüzün, sonsuzluğu getirmek bütün işi...
Karşılıklı iki saf, ruhta ayrı, soyda eş.
Oğul babaya karşı çıktı, kardeşe kardeş.
Bedirde öğrenildi, gerçek soydaşlık neymiş?..
Ruh olmayınca, madde vücutsuz bir gölgeymiş.
İslâm, bütün renkleri tek renkte birleştiren,
Ve kâinatı aynı hevenkte birleştiren,
Allah'ın seçtiği din... İnkılâp bu inkılâp!
Baba, oba, her şeyi silip götüren seylâp...
Bedir, küçük cenk, ama bu dâvanın gazâsı;
Küçücük de, mânada büyüklüğün fezası.
İlk çekilen kılıç ki, pırıl pırıl merhamet;
Bedrin kılıcındadır acıdaki keramet;
Mağrur safları küfrün, Bedirde tuz-buz oldu.
Bedir, küfrün başına inen ilk topuz oldu.
Hâlâ, geçen yolcular Bedirde cenk yerinden,
Rüzgârda sesler duyar, derinden mi derinden...

At kişner, ok vızıldar, tekbir sedası gürler.

Gözlerini yumanlar o sahneyi görürler.

İsmi Kocaman Bedir, Anlı ve Kanlı Bedir;

Bedre sor, merhameti getiren kılıç nedir?

UHUT

-35-

«Bir dağ ki, bizi sever, biz de onu severiz.»

Uhut, işte bu Uhut!

Kâfirlerde bir umut:

«Bedr'in intikamını almaya seferberiz!»

Peygamber, Medine'den çıkılmasın, buyurdu.

Aksini dilediler.

«Açık sahra, dediler:

Dışında korunmalı bizce Peygamber yurdu.»

Dağ eteği... «Okçular kalkmasın yerlerinden,

Bizi kuşlar kapsa da...

Koyulsak da hasada,

Geçsek de kâfirlerin kol kol üzerlerinden...»

Zafer... Okçular coşmuş... Unuttular buyruğu;

Ön safa atıldılar.

Birden kuşatıldılar.

Mümine geçti bir ân, kâfir boyunduruğu...

Taş yağmuru... Peygamber öldü diye, bir nâra...

Tevekkül O'nun işi.

Kırılmış da bir dişi,

Alnında, yanağında, dudağında hep yara...

Ebu Süfyan bağırdı: «Anlaşmıştık Hübel'le;

Zafer, büyük Hübel'in!»

Ve Ömer: «Dize gelin!

Büyük, Hübel değildir, Allah Azze ve Celle!..»

Yetmiş şehit, Peygamber amcası da beraber...

Çökenler birer cihan.

Uhut, büyük imtihan;

Ne akıl, ne de mantık, Peygamber sözü rehber...

YASAKLAR

-36-

Uhud'un ardından yasaklar geldi.

Üstüste üç kere şarap yasağı...

Üçüncüsü artık mutlak temeldi;

Belirdi işlerin soliyle sağı.

Sağda emirler var, solda yasaklar;

Biri «Evet!» emri, öbürü «hayır!»

Onlar çifte kutbu içinde saklar;

Her yasak bir şerdir, her emir hayır.

Haktan uzaklaşmak, günah denilen;

Günahsızlık tavrı en büyük günah.

Yaradandan, tek şey var, istenilen:

Affet bizi, Rahman ve Rahîm Allah!..

Şarap seli, şehrin sokaklarında...

Kapılar açılmış, döken dökene...

Sonsuz hayat, dinin yasaklarında,

Nefsini gınahtan çekip sökene...

Sarhoş ayarını bozan, kalbinin;

Kalbinde ilâhî nuru karartan...

Ne vahşet, lütfunu tepmek Rabbinin;

Ve ne korkunç, gönül tahtında şeytan!...

Tam üç yasak: Şarap ve fal ve kumar...

Kumar, yüz çevirmek, aziz emekten.

Putlara niyetten insan ne umar?

Korkmaz mı gaibi didiklemeden?..

Mukaddes şeriat; mimarî, nakış;

Yasaklar, emirler, ölçüler, yönler...

Uhut'un ardından duraksız akış;

Artık bu akışı hangi sed önler?...

YAHUDİ

-37-

Nerde yahudi, nerde gerçek İsrail oğlu?

Yahudi, tı kayandır Allah'a giden yolu!

Aynı ırk mayasından, ayrı hamur, ayrı döl;

Sonra hep aynı parça, istersen milyona böl!

Yahudi, dölleşmesi, resule hiyanetin;

Ve hedefi, Kur'ânda, Haktan gelen lânetin.

İlk defa hiyaneti, kendi öz nebîsine;

İnsanlık yahudide şahit en habîsine.

Evet, zehirlilerin zehirde en korkuncu!

İman kervanlarına pusu kurmuş soyguncu.

Medinede kuruldu, onunla münafıklık;

Peşinden, dümdüz giden yolda binbir sapıklık...

İlk iş, alçak bir tuzak bir müslüman kadına.

Sürüldü Medineden, bakamadan ardına.
Derken Nadr Oğulları... Resule karşı hile;
Tepelendi, ahdini tepeleyen kabîle.
Nihayet yüzündeki katil peçeyi yırttı.
Küfrü İslâma karşı hizip hizip kışkırttı.
Mekkeye haber saldı: «Çabucak birleşelim!
Kaynaşıp tunçlaşalım, pişip demirleşelim!
Bizde kılıç, bizde ok, bizde at, bizde pusat;
Bu, gelişen İslâmı toslamaya son fırsat!
Yapışmanın zamanı, artık yakalarından;
Siz önlerinden vurun, biz de arkalarından!»
Yahudi kışkırtması bütün küfrü bürüdü.
Ve hizipler toplanıp Medineye yürüdü.

AHZAP, YAHUT HENDEK

-38-

İsmi, Hizipler, Ahzap;
Bir başka adı Hendek.
Küfrün son vurduğu tos.

Küfre hüsrân ve azap...
Bir kez durdurulsun tek;
Ona iş artık paydos!

Hendek açtırdı Selman...

Mukaddes elde kazma;

Vurduğu kaya tuz-buz.

Geride asıl düşman,

Yahudi... Sessiz ama

Arda kollayan boynuz.

Mucizeler gazâsı...

On kişilik bir yemek,

Belki binlere yetti.

Bu, Allah'ın cezası;

Tam yenerken yenilmek,

Ne ilâhî hikmetti!

Bir rüzgâr ki, bir rüzgâr...

Çörçöp, önünde ağaç;

Ha bir yaprak, ha çadır.

Havada savrulduklar.

Kırbaç üstüne kırbaç...

Küfür paramparçadır.

Fesatta eşsiz marka,

Yahudi verdi hesap.

Yahudi geldi dize.

Tertemiz ön ve arka.

Büyük mucize Ahzap;

Ahzap büyük mucize.

BÜYÜK FETHE DOĞRU

-39-

Şimdi sulh ve siyaset, iç oluş, yeni devre...

İçten dışa bakıyor artık İslâmda çevre.

Dışı kollamak için, birkaç deneme, keşif...

Yollar, yollar, biricik yolu etmekte tarif.

Kâbe istikameti, biricik yol, biricik...

Maddeden ruha giden yol ki, açık ve seçik.

İlk davranış, Mekkeye barış tavrıyla sefer.

Mekke fethidir, içten dışa vuracak zafer.

Bir kervan tertiplendi binbeşyüz sahabeden;

Buyruldu: «Yalnız tavaf, sonra dönüş Kâbeden.

Ey Kureyş, anlaşalım, kılıç çekilmeksizin;

Küfür dışı her işde size İslâmdan izin!»

Kureyş dedi. «Zorlandık sanmayın sizi etraf;

On senelik bir ahit ve gelecek yıl tavaf...»

Derken teklif: «Ahitte resul vasfı çizilsin!...»
Buyruldu: «Onu silin!...» Sahabî nasıl silsin?...
Elleriyle sildiler; sabır, buna da sabır;
Her kapıya anahtar, üstün sabırdaki sır...
Ahdî götüren Osman, Mekke'de alıkondu.
Sahabîlerde dehşet; eller üstüste konu.
Ağaç altı biy'ati: Harp, son damla kanadək;
Ok ve kılıç konuşur, Osman kurtulanadək.
Çölü coşturdu haber, dalga dalga bir ummân;
Kureyşî korku aldı, salıverildi Osman...
Ağaç altı biy'ati, imana yeni temel?
Yekpâre bir sıra ruh, üstüste bir dizi el...
Hitap: «Allahın eli her elin üstüdedir!»
Ve İslâm, büyük fethin arefe günüdedir!

HAYBER

-40-

Koca bir dev yapısı,
Hayber'in tunç kapısı...
Yol vermez de yol vermez!

Şehre nerden girilir?
Kapı nasıl devrilir?

Akıl ve güç elvermez!

Kaynadı, coştı Ali,

Kapıya koştı Ali,

Var gücüyle abandı.

Rezeleri sökölümüş,

Zincirleri dökölümüş,

Kapı yere kapandı.

Çil yavrusu, ahali...

En önünde şanlı Ali,

Elinde siyah sancak.

Bu tıkanan, son delik;

Hicazda Yahudilik

Artık yurtsuz kalacak!

Yahudi, zehir demek;

O'na sundu bir yemek,

Kızarmış keçi, zâhir.

Bir lokmacık tattılar

Ve lokmayı attılar;

Dediler: Zehir, zehir!

Diyecekler son anda:

«Hâlâ o zehir kanda...»

Ölünmüş tek habbesi...

Cilvesidir Hayber'in;

En büyük Peygamberin,

Bir de şehid, rütbesi...

DERKEN

-41-

Hayber'den sonra düzlük;

İş kalmadı pürüzlük...

Bakış yok

Geriye.

Ve birçok

Seriye...

Doldu bir yıllık süre;

İşte Kâbe ve Umre!

O, tek, bir!

Hakka peyk.

Ve tekbir

Ve Lebbeyk...

Elçiler her tarafta,

Dört bucağı tavafta:

Bize dön!

Gel ve al!

Yön bu yön,

Yol bu yol!

Şercil, Bizans kâfiri,

Şehid etti sefiri.

Şimdi göz

Mûtede.

Ve son söz

Ötede...

MÛTE

-42-

Mûte'de ilk karşılaşma.

İlk Şark ve Garp toslaşması.

Ayın burca ulaşması,

Ufku aşma, ufku aşma...

Mûte'de ilk karşılaşma.

Sağda İslâm, soldaysa Rum;
Küfür yüzbin, İslâm birkaç...
Küfre alem bu defa haç;
Nisbet dışı korkunç durum.
Sağda İslâm, soldaysa Rum.

Zeyd, Abdullah, Cafer şehid;
Üç kumandan, teker teker...
Birbirine girdi asker;
Başbuğ, Halid ibni Velid...
Zeyd, Abdullah, Cafer şehid.

Uçan şehid Cafer Tayyar;
Çifte kola çifte kanat...
Al renginle göğü kanat!
Kahraman yok sana ayar.
Uçan şehid, Cafer Tayyar!

Halid, Halid, örnek başbuğ;
Değiştirdi iki yanı,
Köstekledi sert düşmanı,
Döndü; hilâl elinde tuğ...
Halid, Halid, örnek başbuğ.

İslâm artık gelesidir.

Mekke hedef, Kâbe merkez.

Ard korunsun hele bir kez...

Mûte keşif hamlesidir.

İslâm artık gelesidir.

MEKKE ETEKLERİNDE

-43-

Karanlık da karanlık,

Mekke uykuda, dalgın.

Bir paylaş... Bir anlık...

Dağda çepçevre yangın.

Onbin noktada ateş...

Dehşet içinde Kureyş!

Dediler: Ahdi bozduk!

Baskına budur sebep!

Habersiz gezip tozduk;

Şimdi baş eğelim hep!

Haydi git, Ebu Süfyan!

Emân dile ve dert yan!

Ebú Süfyan huzurda.

Hitap: «Şehadet getir!

Belki nasip olur da.

Kureyş hakkı gözetir.

Abbas ile o gitsin!

Yürüyüş seyretsin!»

Ebú Süfyanda çığlık:

Bu ne saltanat, kuvvet!

Ve Abbasda karşılık:

Bu sadece nübüvvet!

Akmakta seller gibi,

Onikibin sahabî...

Sevgilisi Allahın,

Kan dökme yok, dediler.

İlk vaktinde sabahın,

Haykırdı münadîler:

Allah diyene emân!

Müslüman ol, müslüman!

Oymaklar bölüm bölüm;

Tek ses: Allahü Ekber!

Şükürden iki büklüm,

Devesinde Peygamber.

Kâbe önünde saf saf,

Kureyş rahmet ve af...

BÜYÜK FETH

-44-

Medh O'na!

Büyük Feth O'na!

Büyük Fethin gününde,

Bütün Kureyş Kâbe önünde.

Af dışında kalan, tam ondört kişi;

İçlerinde Hamzanın katili korkunç Vahşi,

Bir de Hind, ciğerini yiyen kadın, Hamzanın

Tütmekte Kâbeden, ruhu ezanın...

Okuyan mı; eski kul, Bilâl.

Yüreklerde tek sual:

Sonumuz nice?

Bilmece!...

O ne af!

Her yer, her taraf

Ve topyekûn Kabîle,

Hattâ Hind bile, Vahşi bile,

Tek tek bağışlandı Allah der demez.

İnsanlığı resulden gayrı kimse güdemez.

Resullerin Resulü, elinde bir ince dal,
Gösterdi: «Putları, Rabbim, yere çal!»
Üçyüzaltmış put şimdi yerde...
Hani ya Hübel, nerde?
Büyük Feth O'na!
Medh O'na!

HUNEYN, TÂİF VE TEBÜK

-45-

Güç İslâma geçti büyük oranda.
Son üç gazâ, Huneyn, Tâif ve Tebük...
Küfre bir söz: Bundan böyle davran da,
İslâmın elini, elindeyse bük!

Aynı his, aynı söz: İslâm artık yenilmez!
Bu gurur edası Resule giran.
Hakkın takdirini hiç kimse bilmez!
Hikmet ki, Huneynde belirdi bir ân.

Düşman ilk vuruşta silip süpürdü.
Bozgun... Böbürlenme duygusu mes'ul...
Yürüdü, atıldı, topladı, sürdü;
Cengi tek başına kazandı Resul.

Gökdelen surlarla çevrili Tâif...

Ve yersiz kuşatma, boş muharebe.

Peygamber, dönmeyi edince teklif;

Kalınsın diyene gururdan tövbe.

Kureyş hadd üstü pay, ganimetten.

Ensar dedi: Bu iş yapılmalı mı?

Ve O: «Sizinleyim; iki nimetten,

Hangisi; Resul mü, dünya malı mı?»

Tebük... Onbin atlı, otuzbin yaya...

Düşman yok, Bizans yön, bu bir belirtiş.

İslâm çıkmak üzere büyük dünyaya;

Büyük dünya içte, asıl onda iş...

EKBER CİHAD

-46-

Soylu atlar üstünde, şekillenmiş âhenkten;

Dönüyorlar, dış dünya çerçevesi bir cenkten...

Zaferle döndükleri savaş kolay ve rahat...

Sordular: «Söyleyiniz, nedir en büyük cihad?»

Toprağa bağlı cenkler öz gayeye bahane;

Cihadlardan biri var... Ekber Cihad... Ya o ne?...

Hikmetli sahabîler düşündü uzun uzun;

Dediler ki: Cevabı sizdedir sorunuzun!
Buyruldu: «Tek kişinin teke tek çarpışması...»
Yakasına nefsinin, dört elle yapışması...
Yoksa milyonla ferdin milyonla cengi değil!
Düşmanın kalbindedir; eğil, nefsine eğil!
Gör ki, bütün iş, nefsin hisarına girmekte,
Allah nuruna engel, duvarı devirmekte...
Nefs, yol vermez bir kale, düşürülmez bir bölge,
Üstüne kum döktükçe hep üste çıkan gölge...
Bin pençeli bir şahin, yüz başlı bir atmaca;
Korkunç bir oyunu var: Ruhla köşe kapmaca...
Dış cenk... Şehid... Ölüp de ölmeyenler çevresi...
İç cenk... Veli... Ölmeden ölenlerin töresi...
Peygamberlik ilminin yolu bâtın demişler;
Sırrı O'nda, insanın, kâinatın demişler.
Soylu atlar üstünde, yağız, kır, beyaz, doru;
Dönüyorlar, asgardan Ekber Cihada doğru...

MUCİZE

-47-

«Niçin?» ve «nasıl?» dan kurtuldun mu, anlarsın!
Bırak, bataкта akıl, dibi arasın varsın!...
Mümin, akli da böyle anlar, mucizeyi de...

Ölçü ruhun, doğruda, güzelde ve iyide.
Kalbde ilâhî nurla görüyor, anlıyoruz,
Kalbden uzak mı düştük, hiçi nişanlıyoruz1
Mukaddes parmak göğe doğru... Ve ay iki şak;
Vurduğu granit kaya, külden daha yumuşak.
Çukurlarda su kaynar, O'nun oku değince;
Yemek tükenmez olur. O «Bismillâh» deyince.
Mucize o iştir ki, bitirilmez saymakla;
Sen bir kafes geçir de şu kör ışıklı akla;
Gel, karanlıkta gör, nur gibi, nur gibi duru,
«Olur»daki «olmaz»la, «olmaz»daki «olur»u !...
Her şey mucize O'ndan, çehre, kaş, göz ve kirpik;
Yere düşmeyen dua, fezayı saran iplik.
Kurtuluş mührü ayak, Kur'âna mecrâ ağız...
O ki, âlem o yüzden; O ki, o yüzden varız!...
Toprakta sürünürken aklın çürük mahsulü,
En büyük sahabîde inanmanın usulü:
Mirac günü kâfirler, Ebubekr'i kuşattı,
Dediler: Bak seninki ortaya neler attı?
Uzaklıkları yenmiş, meleklerle oluşmuş;
Yedi kat göğü aşmış, Allah ile buluşmuş...
Evet, O dedi, gel de bu yükü akla çektir!...
Ve cevap: «O mu dedi, O dediyse gerçektir!...»

MUKADDES ŞEKİL

Asîller içinde asîl soy;
İbrahim Resule varan boy...
Ne zaif, ne toplu, tam nispet...
Ortayken uzuna yakın boy.

Benzi de hem beyaz, hem esmer...
Saçında siyahlık nur emer.
Dudaklar bir şiir, kıvrımdan;
Burnunda çok hafif bir kemer.

Ya gözler?... Mâdeni siyahın;
Sakalsa, bestesi gümrahın.
Düşün ki, İlâhî aşka denk,
Çizdiği o çehre Allahın.

Dişleri yontulmuş âhenkten;
Diş diş nur, diş diş nur, hevenkten.
Ne desin çizgiler ve renkler?...
O bir ruh, çizgiden ve renkten...

Teninin ipekti dokusu;
Yoktu hiç buruşmak korkusu,
Eller ki, değdiği her yerde,
Kalırdı günlerce kokusu.

Sahabî diyor ki: «O'na dik
Baktıkça her defa göz eğdik.
Görünüş, O'nda tüm değildi;
Yanardık O'nu tüm göreydik.»

O HUZUR

-49-

Hece hece habbeler
Mâna mâna kubbeler.
O'dur konuşan, O'dur!
Neylesin hitabeler?
Çıt yok yerde ve gökte;
İçte, sessiz cezbeler.
Başlarında bir kuş var,
Tavrında sahabeler
O kuş ürkmesin diye
Durmuş kalbte darbeler
Yeridir dursa zaman,
Akmasa seylâbeler.
Zaman ve mekân üstü,
Hikmette mertebeler.
Ebedî ölçü O'nda;
Yazınız, kitabeler!

Her Şey O'na perçinli,
Merkezler ve Őubeler.
Sadece aşk nizamı,
Emirler, vec'ibeler.
Ne anlar o huzurdan,
İçi bomboŐ c'ubbeler?
Evet, aşk; evet, rahmet;
GözyaŐları, tövbeler.
Hattâ aynı rahmetten,
Kılıçlarla harbeler.
Azık; tükenmez azık...
Açın, dolsun heybeler!
O huzuru düŐünsün,
Minberlerde hutbeler!
YaŐamaya sebep ne?
Niçin muharebeler?
O ne sahte teselli,
Akıldan ac'ibeler!
Birkaç kemik üstünde,
Süslü püslü türbeler.
Dumandan yazı, hayat;
Suda nakış, rütbeler.
O huzurun bir hasret
Tütsüsü, harabeler.
Doğum bekliyor dünyâ;

Yetiřiniz, gebeler!

Siz de geliniz artık,

O huzura, ebeler!

SAHABÎ

-50-

Müslümanda O'na bir anlık bakış;

Yahut O'nun bir ân olsun, gördüğü...

İşte sahabîlik!... Ruhta bir nakış;

Hep o nurun ince ince ördüğü...

Dört köşeli ulvî şekil; sırayla,

Ebubekir, Ömer, Osman ve Ali...

Yanmış da her biri aynı çirayla,

Her birinin yine bambaşka hali.

Dört camlı bir fener; merkezde o Nur;

Merhamet, adalet, edep ve hikmet...

En yüce insanda nasıl bulunur,

Bu dört faziletten gayrı bir kıymet?...

Dörtler, yüceliği tamamlayanlar;

Camlarına göre verenler ışık...

O Nurla sonsuzu selâmlayanlar;

O Nur sütununda renk renk sarmaşık.

Saf saf, kol kol, bölük bölük sahabî;

İlkler, müjdeliler, daha ne ve ne?...

Ateşle mühürlü hepsinin kalbi;

Hakta, aşkta, şevkte hepsi dîvane.

Ümmet caddesinde, o gün bugündür,

Sahabîye nispet, taşlar hep moloz.

«En üstün velîden daha üstündür,

Sahabî atının burnundaki toz.»

(Son iki mısranın çerçevelediği kıyas Abdullah İbn Mübarek Hazretlerine aittir.)

ZEVCELER VE ABÂ EHLİ

-51-

Zevceler, pâk zevceler...

Ardında göz ufkunun,

Onları sır peçeler.

Onlarda ismet, hicap;

En incisi duygunun,

Her fazilet, her icap.

Başlarında Âyişe;
Zarafet ve dirayet;
Yetkin akıl her işe.

Nice hadîsler ondan;
Peygamberden rivayet,
Fikirler, hisler ondan...

Ve işte Abâ Ehli...
Hasan-Hüseyin, çift gonca...
Ve Fâtıma ve Ali

Fâtımada derinlik...
Yalnız kefendir onca,
En muhteşem gelinlik.

Hasan-Hüseyin, iki kol;
Son durağa varışın,
Onlarda, geçtiği yol.

Bunlar, şehid torunlar;
Kat kat gök üstü «Arş'ın
İki küpesi» bunlar...

KUR'ÂN VE HADÎS

-52-

«Birleşse insan ve Cin,
Kur'âna denk söz için,
En küçük parçasına misil getiremezler.»
O esrar kapısından içeri giremezler.

Ve yolu çelinseydi
«Dağa taşa inseydi,
Haşyetinden dağ ve taş paramparça olurdu.»
Dağlar pamuk yığını, taşlar sırça olurdu.

«Bilinmesin isterse;
Nerde ele geçerse
Görülür ki, bu kelâm olamaz insan işi!»
Ses ve harf şeklinde ihsan işi...

Kur'ân yaratık değil;
Zerresi kıtık değil,
Bir nur ki, dile sığmaz, ona yetmez Arapça;
O, Arapçayı inmiş Allah kelâmı, Rabça...

Kur'ân, mukaddes Kur'ân...

Yenilik onda her ân;

Onda ebedî nizam, onda iç ve dış sırlar...

Onu zaman silemez, eskitemez asırlar.

Hadîs, O'nun her hali,

Gösteren iz, kemali.

Bütün kemaller O'nun sünnetinden eserdir;

Vatanı kemallerin, o havuz ki, Kevserdir.

(Tırnak içindeki ilk iki parça Kur'ân'dan üçüncüsü ise bir İslâm büyüğündendir.)

101 HADİS'TEN

İMAN-HAKİKAT-AKIL-HİKMET

-53-

«Allaha inandım de, sonra dosdoğru yürü!»

Hakikat sana teslim, imanından ötürü...

.

«Hikmetin başıdır Allah korkusu...»

Allah korkusundan, vicdan burgusu...

.

«Müminin görüşünden sakının» ey bilginler!

«Yaradanın nuriyle nazar eder müminler!»

.

«Yeter Allahtan korkmak, eđer gaye ilimse;
Ve cahil kalmak için, yeter güvenmek nefse!...»

«Hikmet Müslümanın kaybolmuş malı;
Nerde görse, kimde bulsa almalı!»

«Ne doğru söylemiş şu sözü şair Lebid:
Allahtan başka herşey bâtlı», içi boş ümid...

«Göster hakikatini bana eşyanın Rabbim!
Olduğu gibi göster!»... Söksün esrarı kalbim!

«Akılla rızklanan felâhı buldu.»
Üstün akıldır ki, Allahı buldu.

Renkleri ince ince ne anlatırsın köre?
«Konuşun insanlarla akıllarına göre!»

«Bir şey beklemeyin, «Kaçın ahmaktan!»
Korkun, aziz fikri yere atmaktan!

«Ara her yerde ilmi, o yer Çin Olsun;
İlim isteği farzdır, her mümin için olsun...»

Seneler vurmada silgiyi,

«Bağlayın kitapla bilgiyi!»

.

«Açıktadır İslâm» herkese meydan;

«İman ise gizlidir, yuvası vicdan...»

.

«Bir zaman gelecek ki, sabır göstermek dinde,

Kor tutmaya dönecek avucunun içinde...»

.

«Niyet göre işler»...

Ameli niyet işler.

(Tırnak içindeki kısımlar, hadislerin doğrudan doğruya meâlini, ekler de tefsirî mahiyette, bağlı hikmetleri göstermektedir.)

101 HADİS'TEN

AHLAK-DOĞRULUK-HAK-ADALET

-54-

«İnsanda güzel ahlâk için, gönderilişim;

Ahlâkı nokta nokta tamamlamaktadır işim...»

.

«İslâmda üstün insan,

Ahlâkı bütün insan...»

.

«Müftüler verse de fetvâyı,
Kalbine danış sen, dâvayı!»

.

«Allah ne yüze, ne mâl dolu ele bakar;
İhlâs ile yoğurulmuş kalbe, amele bakar.»

.

«Tacirlerin doğrusu» gönlüyle fakirlikte;
«Peygamberler, sıddîkler; şehidlerle birlikte...

.

«Ortalıkta üçüncü benim diyor Yaradan:
İşe kötülük girse, ben çıkarım aradan...»

.

Ne güzel şey, küçüklüğü gözetmek!
«Sadakadır kibirliye kibretmek!»

.

«Hakkın en sevdiği iş» çifte kutbu gözetmek,
«Allah için sevmek ve Allah için buğzetmek»...

.

«Hakkın en sevdiği savaşmada öz,
Baştaki zalime söylenen hak söz...»

.

Ölüp de ölmeyene ölüm cana minnettir,
«Ey Hak için can veren, ölümün ne nimettir!»

.

«Ne haldeyseniz tam o hale göre,

Başınızda sizi güden idare»...

.

Bilsin ki, baştakiler, işi güven yürütür;

«Halk içine casuslar salan, halkı çürütür!»

.

«Hepiniz çobansınız, sürüden mes'ul çoban...»

Çoban uyusun diye gözler dışardan yaban...

.

«Zenginlik, ne pul, ne mülk, ne binada,

Zenginlik, nefsiyle olmak gınada.»

.

Körler halkı Hakkın aynası sanmaz,

«Halktan utanmayan Haktan utanmaz.»

101 HADİS'TEN

KÖTÜLÜK-ZULÜM-NEFS-CİHAD

-55-

«Ateş nasıl yerse hep bitikleri,

Kıskançlık öyle yer iyilikleri...»

.

«Yoktur hasislikten beter bir illet...»

Dini karartmaya yeter bir illet...

.

«Komşuları açken» hissiz ve gafil

«Karnını doyuran müslüman değil..»

.

İslâm ki, birlikte örnek şekildir,

«Ayrılık saçanlar bizden değildir!»,

.

Kolayca inanır mümin, safdildir;

«İnsan aldatanlar bizden değildir!»

.

«Emîrin hediye alması zehir,

Yargıç rüşvet kabul ederse, kâfir...»

.

«Cinnetten bir şubedir gençlik» ki akla uzak...

Kadınlar da şeytanın yola diktiği tuzak.

.

Hakka kıyandır ki, asıl zalimdir,

«Halkın en kötüsü, kötü âlimdir.»

.

«Yabancı bir kavmi edenler taklit,

Ondandır!» vururlar öz ruha kilit...

.

«Kıyametten alâmet: Küfür ilmi süpürür;

Cehil yerleşir, şarap taşar, zina köpürür...»

.

Gurur mu; kemalleri yutan dipsiz uçurum!

«Ben kul gibi yemek eyer, kul gibi otururum...»

.

Nefs ve kibir, tarla ve mahsûl, çifte günah...

«Sen nefsini alçalt, seni yükseltir Allah...»

.

Nefsini yenmektir ki, mümine büyük şandır;

«Mücahit, Allah için nefsiyle savaşıdır!»

.

Bir şey değil orduların milyonları aşması...

«Ekber Cihat, tek kişinin nefsiyle savaşıması...»

.

Pehlivan sanma ki, hasmını yatıran;

«Pehlivan, öfkede nefsinin bastırması...»

.

Nefsleri övenler ihlâsla ırak...

«Saçın dalkavuğun yüzüne toprak!...»

.

«Hesaba çekin nefsi, hesaba çekilmeden!»

İş yok, nefsi tırnakla kanatmayı bilmeden...

101 HADİS'TEN

DÜNYA-AHİRET-SABİR-GAYRET

Ecel ânına değin

«Ölüm dilemeyin!»

.

«Yaradanın sevgisine gerekli

Amel o ki, az olsa da sürekli...»

.

«Bakmayın, namazlı, oruçlu kişi nasıl?...

Siz bakın kişinin parayla işi nasıl?»

.

Rızktan pay ayıran her zaman toktur;

«İktisat edene sıkıntı yoktur!»

.

«Ölüm yokmuş gibi dünyada gayret;

Ve hemen ölecek gibi ahiret!...»

.

«Mümin içten gayretli;

Allahsa en gayretli...»

.

«Sabah uykusu

Rızka bir pusu...»

.

«Yoksundur korkak tacir;

Rızklanır atak tacir...»

.

Allaha tevekkülde bulur kuvveti gönül;

«Halk içinde en güçlü, Hakka eden tevekkül...»

.

Çareyi tedbirde sanmak ne gaflet!

«Deveni hem bağla, hem tevekkül et!...»

.

Bir zahmeti seferdir;

Dayan «sabır zaferdir.»

.

İlk darbededir ki, sarsılır yürek;

«Sabır, sarsıntının başında gerek...»

.

Bütün dünya hülyada;

«Rahat yok bu dünyada...»

101 HADİS'TEN

GÜZELLİK-YENİLİK-İNCELİK-AŞK

-57-

Her güzel, daha güzele yaver;

«Allah güzeldir, güzeli sever...»

.

Güzel yüzlülerden devşir çiçeği;

«Güzel yüzlülerden iste gerçeği!»

.

«Erkeğin güzelliği dilinde, lisanında...»

Güzel konuşan, Hakkın en büyük ihsanında...

.

«Dünyanızdan üç şey sevdim» ayrı ayrı barınmaz;

«Kadın, güzel kokular, gözümün nuru namaz...»

.

İslâm zaman boyunca her dem yeni akıştır;

«Günleri birbirine eş geçen aldanmıştır!»

.

«Hediyeleşin», sakın kaş çatmayın, gülünüz!

«Sevişin, el sıkışın, aydınlansın gönlünüz...»

.

«Kolaylığı gösterin, zorlukla korkutmayın!

Müjdeleyin, şevk verin, zevk verin, soğutmayın!»

.

«Oturmayın kimsesiz ve harap kenarlarda;

Ha orda oturanlar, ha yatanlar mezarda...»

.

«Sade bina ediniz, mescitleri» pek sade;

«Şehirleri de, süslü, haşmetli, fevkalâde...»

.

«Benimdir o hadîs ki, kalbinize hoş gelir;

İçinizi soğutan hadîs, benim değildir.»

.

Gel, sevdiğine sokul!

«Sevdiğiyle olur kul.»

.

«Kelâm vardır ki, sihir,

Hikmettir bazen şiir...»

101 HADİS'TEN

TERBİYE-ÜLFET-AF-MERHAMET

-58-

«Ruhlar iki saf asker, kin ve aşkı bölüşür;

Bir olanlar el ele, olmayanlar dövüşür.»

.

«Büyükler oturun, âlimlerle konuşun,

Hakîmlerle buluşun!» budur yolu oluşun!

.

Ziyarete, izinsiz, engellidir önünüz;

«İzin isteği üçtür, verilmezse dönünüz!...»

.

İlk adımı selâm, geçidinizin;

«Selâmsız gelene vermeyin izin!»

.

Tertemizdir gerçek tövbe sahibi...

«Tövbe eden, günah etmemiş gibi...»

.

Değer yalnız kalbedir;

«Her pişmanlık tövbedir...»

.

Erkeğine bağlı kadın sırrı pek ince;

«Erkeğin helâki, kadına baş eğince...»

.

«Kadınlar erkeklerin parçası, dilim dilim...»

Güzel, temiz ve ince, her şey onlara teslim...

.

Varlık vesilesi anneye minnet...

«Annenin ayağı altında cennet...»

.

«Affedin, affedilirsiniz!»

Yoksa rahmetten kesilirsiniz!

.

O ki, rahmeti bildi, sonsuz şevke ulaştı

«Allah sözü: Rahmetin gazabımı çok aştı!...»

.

«Sadakadır tatlı dil...»

Kalbe asılan kandil...

.

«Misafir sevmeyen insan hayırsız...»

Kendi kilerinde sanki bir hırsız...

101 HADİS'TEN

USUL-BİRLİK-AMEL-BÂTİL İNANÇ

«Evlenin ve çoğalın!» şeref büyük ümmette;

«Sizin çokluğunuzdur övüncüm kıyamette...»

.

«Allahın sevdiği» bir sofraya demek,

«Üzerinde çok el toplanan yemek...»

.

Hatırlayın her solukta:

«Hakkın eli toplulukta...»

.

Cihazda birlik dışı kalmış âlet paslanır;

«Müminler binalardır, omuz omuza yaslanır.»

.

İtaat, ancak Hakkın emrindeyken cemaat,

«Yok, Allaha itaat etmeyene itaat!»

.

«Din öğüttür» sadece...

Gerçeği bildirmece.

.

Sadece «hiledir cenk...»

Ötesi top ve tüfek...

.

«Namaz, dinin direği»...

Gereklerin gereği...

.
Sürülmez doğmamış güneşlere pey;

«Peşin ödemedem ben almam bir şey...»

.
Seyahat edin, nice dertten kurtulursunuz;

«Seyahat edin, sıhhat bulur, rızık bulursunuz!»

.
«İki zaifin size hakkını haram ettim;

Biri desteksiz kadın, biri kimsesiz yetim...»

.
«Ümmet ki, kuvvetlide zaifin hakkı hapis;

Böyle ümmeti Allah asla eylemez takdis...»

.
«İşi nâehle vermek bozunca sıhhatini,

Beklemek lâzım artık kıyamet saatini...»

.
Küfre bırak, yıldızlara inancı!

«Müneccimler baştan başa yalancı!

.
İnanma , dese de gündüze gündüz1

«Fal küfürdür» sırra kıymak düpedüz...

VEDA HACCI

Dönmeye başlayalı zaman dedikleri çark;
Gökyüzü ve yeryüzü, şimal, cenup, garp ve şark
Görmedi, görmeyecek o söz mucizesini.
Batan bir güneş rengi hâlelemiş sesini,
Allah Resulü yüzbin sahabîye hitapta...
Çizgi çizgi toplamalar... İslâm büyük hisapta...
En derin sır: Zamanın bir vazifesi vardı.
Ve: «Zaman döne döne çıktığı yere vardı.»
Demek ki, o dem, gaye noktasında kâinat;
Gaye, imanda İslâm ve insanlıkta o Zat!
Ve üstüste ölçüler, hikmetler, şimşek şimşek:
«Size Kur'ân emanet, artık ne şüphe, ne şek!»
«Başınıza bir vahşi geçse burnu halkalı;
Lâyıkça, işi haksız, emrine bağlanmalı!»
«Ne Arap var, ne acem, olan yalnız insandır!
Hangi fark ara yerde, insan ki topraktandır?»
Meydanda güzel, çirkin, kâr etmez başka yorum!
«Kötü diye ne varsa, hepsini çiğniyorum!»
Çifte kutup; emirler, yasaklar, farz ve haram.
En üstteki taşadek kurulu şanlı ehram.
Devrimci, görsün neymiş, ne değilmiş inkılâp!
Biri ufukta saray, öbürü kumda serap...
O geldi, kan sarhoşu Arap ceylâna döndü.
Günübürlük teselli, uçtu, yalana döndü.

O, her kum tanesine kubbe doğurtan nefes...
O, bir ses, bir ses, ölüm perdesini delen ses...
Allah Resulü, Kusvâ isimli devesinde,
Batan bir güneş rengi, eriten şivesinde,
Aynı çanakta , yerle göğü çalkalıyorlar.
Dinde kemal noktası... Onu halkalıyorlar:
Bildirdim mi? Bildirdin! Şahit ol yüce Rabbim!
Bildirsin bilmeyene, haberi her sahabîm!
Düşündü sahabîler, en başta Ebubekir;
Bu kemalden bir zeval mânası tütse zâhir...
Âyet indi: «İslâmı seçtim ve tamamladım!
Öyleyse, kalan ömür Resule birkaç adım...
Anladı Ebubekir, gözleri dolu dolu;
Süzdü; batan bir güneş rengiyle giden yolu...

O GÜN

-61-

Yüksek ateş... Peygamber hasta...
Dökünmekte kırba kırba su.
Müminlerin, en derin yasta,
Ya giderse, diye korkusu.

Bir ân, bir ân, çalkalandı Mescit;

O göründü; halsiz, renk kaçık.

«Kapatılsın dedi, her geçit!

Ebubekir kapısı açık...»

«Her kul gibi, benim de elbet,

Hesaplıdır senem ve ayım.

Lâhza geçmez, erişir nöbet;

Kim kalmış ki, ben de kalayım?»

«Bir kula, ya Rabbin, ya dünya;

Seç dediler, deş de kalbini!

O kul da, hür bırakıldı ya,

Düşünmeden seçti Rabbini.»

«Arkasından kimi dürttüsem,

İşte arkam, gelsin ve vursun!

Kime borcum varsa tek dirhem,

Orta yerde malım, buyursun!»

«Kızım, kutlu soya ocaksın!

Bitti diye bak, hayatıma!

Bana ilk, sen kavuşacaksın!»

Ağlıyorken güldü Fâtıma.

Ayişenin göğsünde başı,

Son sözleri Őu: «Yüce Dosta!...»

Ve son nefes, çığlık, gözyaşı...

Güneş varken güneş paydosta.

O gün, o gün, Pazartesi;

Bütün büyük oluşlar o gün.

Bu dünyanın bundan ötesi,

Sade hasret, gurbet ve sürgün.

ALLAH HAYY VE LÂYEMUT

-62-

Peygamber beldesinde bir levha kıyametten...

Bir dökölüş, saçılış, bağı kopmuş demetten.

İnsanlar, akıları oynamış, koşuşmakta;

Sanki ışık kalmış da yıldızlar tokuşmakta...

Sanki mekân silinmiş, zaman boşta dönüyor.

Aydınlıklar bir yana, karanlıklar sönüyor.

Sesler, acı, yırtıcı sesler: Peygamber uçtu!

O ki, ezelde ilk uc, ebedde de son uctu!

Peygamber evinde hal, büsbütün müthiş, müthiş!

Bağıyor avaz avaz, Ömer, kılıcı çekmiş:

«Kim O'na öldü derse keserim kelesini!

Yakında görürsünüz Peygamber sillesini!

Ölmedi, göğe çıktı, döneceği bir gerçek!
Dönüp münafıkları kılıçtan geçirecek!»
Yetiştirdi sır ve rikkat idraki Ebubekir;
Konuştu... Ve kurtuldu ateşe düşen fikir:
«Allah'ın rızasına uymaz bu yaptığınız!
Muhammed mi, Allah mı, hangisi taptığınız?
Muhammedse, O öldü, yok dönmesine umut!
Allahsa... Evet Allah... Allah Hayy ve Lâyemut!»
Örtüyü açıp baktı: «Seni süslemiş ezel...
Sağlığında güzeldin, ölümün de ne güzel!...»
Ah o rikkat idrakı, sır idraki, ne ince!
Manzara şu ki artık, bir hadis gereğince:
«Bu dünyanın safâsı gitti, kederi kaldı!...»
O gitti ve hayat, bir kemik, bir deri kaldı!

ESSELÂM

-63-

Göklerde son ilâm:
Allah bir; bir, İslâm...
Lâmelif, Eliflâm;
Amanın ya Mevlâm!
Esselâm, Esselâm!...

Ben Mecnun, O Leylam.

Hasreti Kerbelâm,

Ateşi incilâm,

Bâkisi hep melâm...

Esselâm, Esselâm!...

Düşünce iptilâm,

Kelime heyûlam.

Lisansız vaveylâm;

Ne bir harf, ne kelâm,

Esselâm, Esselâm!...

<http://www.geocities.com/bdokulu/esselam.htm> alınmıştır teşekkürler